

TAJNA GROBA GENERALA VITEZA RAFAELA, RANKA BOBANA

30. rujna 2020

TAJNA GROBA GENERALA RAFAELA RANKA BOBANA

Preuzeo sam ovo iz knjige **JURE I BOBAN**, Povijest Crne Legije, pisac Marko Marković, Tomislavgrad/Zagreb 2003., st. 194.

Ne znam da li sam u pravu ili ne, ali koliko sam upoznat i pročitao o svim mogućim hrvatskim vojnicima zapovjednicima prvog rata Prve Hrvatske Države sa tri (3) inicijala NDH, usput je reči da se je najmanje napisalo ili pisalo o generalu Rafajelu, Ranku Boban. I ono što se je pisalo, u nekim opisima ima nepravilnosti i neistine, poimenice kada neka hrvatska istaknuta pera pišu kako je Ranko Boban bio asnik srpske kraljevske vojske. Kada god sam na te i takove neistine naišao, ako sam mogao odmah sam doti ime to javio i saopćio mu istinu koju sam ja znao o Ranku Bobanu, kako susjedu, kao istom godišnjaku i kolegi mojeg oca Petra Boban, Gabriela, koji mi je pričao o mnogim zajedničkim udarima na srpske kraljevske žandare i druge dogodovštine u zajedničkom buntovničkom životu u selu Bobanova Draga.

Kada sam u Zagrebu u lipnju 2014. godine susreo jednog od tih hrvatskih pera, rekao sam mu da me neizmjereno muči i kako to da on i neki drugi mogu tako pisati o generalu Bobanu da je on bio asnik srpske kraljevske vojske, kada to vremenski nije bilo moguće. Ranko je rođen 1907., otišao je u vojsku ljeta, mislim u rujnu 1927., izišao je iz vojske na jesen ili pred jesen 1928. godine i ubrzo iza toga se odselio u Seraing, Belgija. Dakle, Ranko nikako kroz to vrijeme dok je služio kraljevsku vojsku nije mogao niti je imao dovoljno vremena za postići i asnički in srpske kraljevske jugoslavenske vojske. Zato u prepisati doslovno iz spomenute knjige od stranice 194 do stranice 200 opis kojeg je napisao Marko Marković. Ako se potreba ukaže nešto nadopuniti, to ću rado učiniti. Prilažem sliku Milana Bobana, sina ove Ive Boban nadimkom "Pika uša", jer ja nemam njezinu sliku; koja je dala informacije o Ranku Bobanu Marku Markoviću. Ovu sliku je slikao Zdenko Kupača se zato on ne nalazi na ovoj slici. To činim zato da ovom opisu dadnem važnu vjerodostojnost, a ne ula/ne-vidila/kazala. Slika je uzeta u nedjelju 25 kolovoza 2019. godine pred kućom Milana Boban "Pika eva". Na slici su: s lijeva Igor Vukić, Mile Boban, Milan Boban "Pika ev" i Stipo Pilić. Namjerno su došli tu da saznaju istinu i više nego su znali o hrvatskom generalu Ranku Boban. Opis je podug i poradi velike povijesne važnosti prepisat ću ga u jednom opisu a ne u nastavcima. Opis počinje s naslovom:

TAJNA BOBANOVA GROBA

Pedestetak godina nakon Bleiburga Jure i Boban ponovno su oživjeli. Agresijom na Hrvatsku obnovljena je uspomena na njih. Ni deset godina nakon uspostave samostalne Hrvatske i njima se nije prestalo govoriti. Ostale hrvatske budnice, kao npr. "Ustani bane", danas se vrlo rijetko mogu čuti.

U Slunju je obnovljen spomenik juri Francetiću. U Grudama, rodnom mjestu Rafaela Bobana, gotovo da nema kuće, gostionice ili druge ustanove koja nema njegovu sliku. Nakon sprti mate Bobana, uz Rafaelovu sliku često se ističe i slika predsjednika Herceg-Bosne. Njih dvojica bili su bliski rođaci. Matin djed i Rafaelov otac su braća. Rafaelova rodna kuća u Bobanovoj Dragi nosila je broj 546, a sada, po novom obilježavanju kuća, nosi broj 472. *(Prilažem sliku kuće Ranka Boban gdje se vrlo jasno vidi kućni broj 472 Rankove kuće. Mo. Mile Boban.)*

Slikano u nedjelju 25 kolovoza 20219. Mile Boban i Miro Žani iz Geelonga-a, Australija koji je iz dva razloga došao iz Australije u Bobanovu Dragu; da vidi kuću gdje se je Ranko Boban rodio i da uzvela veselje mojeg 80-estog rođendana kojeg sam slavio u subotu 24 kolovoza 2019.

Kako nije imao izravnih potomaka o kući se nitko ne brine. Zarasla je u koprive i korov.

Među živim grupama malo je onih koji pamte Rafaela Ranka Bobana pa se anja na njega prerastaju u legendu. *(Za povijest i bolje razumijevanje Ranko Boban nije iz sela Gruda nego iz sela Bobanova Draga. Grude je postalo općina tek 1956. godine. Dotada Posušje je bilo naša općina. Mišljenja sam da je Marko Marković uzeo Grude kao općinu i tako povezo to kao rodno selo Ranka Bobana. Mo. Mile Boban.)* U Grudama je mnogo reči da o Rafaelu znaju sve, ali su rijetki koji su ga dobro poznavali. Jedna od njih je 90-godišnja starica Iva Boban, *(za sigurno znam da je ova Iva Boban, nadimkom "Pika uša" rođena 1910. godine. Dakle, ovaj intervju bi mogao biti godine 2000. Mo. M.B.)* majka Mate Bobana, prvog predsjednika Herceg-Bosne. S njim sam, u dva navrata, razgovarao 1996. godine.

"Rafaela smo svi zvali Ranko jer su mu mnogi teško izgovarali ime pa nam je ranko bilo zgodnije. Rođen je 23. srpnja 1907. [\(Postoje i druge indicije da je Ranko rođen 22 ili 23 prosinca 1907. Mo. M.B.\)](#) Na dan sv. Mihovila 1929. otišao je u belgijske rudnike raditi. [\(Iz do sada saznanja, i to dokazanih saznanja Ranko je otišao za Seraing, Belgija ubrzo kada je izišao iz kraljevske jugoslavenske vojske. To mi je osobno pričao moj otac Petar, koji je na poziv Ranka koncem siječnja 1929. godine otišao u Seraing, mo. Mile Boban.\)](#) Tog dana se svi dobro sjećamo jer je za Mihovil velika fešta u susjednim Drinovcima. Inače, ono što govore da je bio asnik kraljevske vojske nije točno. On je odslužio vojsku stare Jugoslavije, ali nije bio nikakov asnik. iako mu je brat Mate bio policajac u Sarajevu, nije volio žandare ni filance. Stalno im se suprostavljao. Iako je s njima imao sukobe. Po tom njegovu bratu i moj sin Mate je dobio ime. Drugi brat Petar ostao je na zemlji cijeli život. Njegova majka se zvala Iva, a otac Stjepan, ali smo ga svi zvali "Crtalina" kako bi ih mogli razlikovati jer je u našem kraju bilo puno Bobana," kaže Iva Boban.

Iako je desetak godina pred smrt bio slabije pokretan, Ivana Bobana Iva pamćenje je dobro služilo. On je bio posljednji koji ga je Bobana dobro poznao. O Rafaelu je ispričao: *(Prilažem sliku tog Ivana, Ivana Boban i poveznicu njegova intervjuja za Hercegovski tjednik. M.B.)*

“U ovom kraju živjelo se od trgovine duhana. Ondašnje vlasti su to zvale šverc, a Ranko je, kao i mnogi drugi, prodavao duhan od Dalmacije do Bugojna.

Nakon 1929. godine prvi put sam ga vidio kad se vratio 1941. Bio je to posve novi ovjek. Ni ranije nije bio nepoznat u kraju, u svakom je selu imao po jednu curu, ali je sad djelovao sigurnije, odmjereno i odvažnije. Moglo bi se reći da je otišao polupismen, a vratio se kao ozbiljan ovjek. Međutim, svijet ga nije iskvario. I dalje je ostao pošten ovjek koji je mislio na sve jednako. Nije postao gramziv, nije zgrtao bogatstvo. Za vrijeme rata znao bi reći: Ako pobijedimo svima će biti dobro, a ako izgubimo ne želim da se priča kako sam se ja i moja rodbina obogatili dok su drugi ginuli.”

Njegova kuća ostala je ista. Nije odmah navalio da sebi osigura bogatstvo. Kad bi dvokrilicom sletio na polje (*na polje Sinokos ispod grudskog vrela, odaljeno od Bobanove Drage niti jedan kilometar, mo. mb.*) i došao u posjet sa svojom delegacijom, prvo bi otišao javiti se roditeljima, a onda, kako nije imao gdje primiti ljude, pozvao bi ih kod Matana, koji je imao veliku kuću. Taj Matan nije imao djece, a imao je veliku kuću i kod njega su dolazile ove delegacije na razgovore. (*Tu kuću u Mate Bobana zvanog i poznatog “Matan” etnici su zapalili u ožujku 1943., ubili Grgu Boban zvani Grše, Stipuke Zorića ženu, te još neke, zapalili nekoliko kuća preko sela i u i prema Gorici i Imotskome, mo. mb.*)

Inače, Rafael je lako mogao sebi napraviti veliku kuću, mogao je angažirati vojsku da mu je napravi, ali to nije želio. da je htio ustaške vlasti brzo bi mu riješili sve što je poželio, ali on je volio spavati sa svojom vojskom u vojarni nego u bogato namještenoj vili. zato su ga njegovi vojnici cijenili više nego druge zapovjednike. Nije izlazio s jeftinim frajlama, uzimao mito i slikao se po novinama su neki drugi radili.

Kad bi se Rafael Boban zrakoplovom spustio u Bobanovu Dragu nastalo bi opće veselje. Cijelo selo bi se skupilo na polju (*Sinokos, mo. mb.*) a mi mladi smo rado dolazili na svoje. Kad bi se nagledali aviona, išli smo krasti grožđe po tućim vinogradima.”

Ivan Baban I an svjedoči i o Rafaelovoj hrabrosti, ali i vojni koj sreći: “Metak ga nije volio. Iako je prošao bezbroj bitaka samo je jednom lakiše ranjen. Kod Bjelovara ga je metak okrznuo. Skinuo mu je gajtan s kape i malo ga okrznuo po glavu. Inače, Boban je uvijek bio u prvim redovima dok se vodila bitka. Nije, kao ostali generali, imao pratnju i tjelohranitelje. Jedino je uza se uvijek imao vozača. Vozio ga je jedan Šanje iz Runovića kraj Imotskog. Iako je, kao ustaša, u logorima u Maršskoj i Italiji, (*Ivan I an Boban je moj susjed, pedesetak metara niže od moje kuće, mnogo puta sam radio kod njega, bili smo više nego dobri susjedi i prijatelji, mnoge anegdote bih mogao ispričati o njemu i s njim, ne bih ga želio protusloviti, ali, koliko je meni poznato Ranko Boban nikada nije bio u logorima u Maršskoj, što znači na Janka Pusti. Možda sam ja u krivu a za povijest to bi se trebalo istražiti, mo. mb.*) i to morao naučiti, nije volio voziti pa je vozač uvijek bio njegova pratnja.”

Kakav je bio odnos Bobana i Francetića?

Jure je bio malo školovaniji od njega pa ga je Rafael u svemu slušao. Francetiću mu je bio uzor u ljudskom i vojni kom ponašanju. Kad je Francetić poginuo Boban ga je naslijedio na glavu Crne Legije. I jednog i drugog prilike su natjerale da postanu ratnici, da se bore protiv tuđina koji su okupirali vlastitu nam zemlju. Nisu oni voljeli ni Talijane i Švabe, ali su bile takve prilike. Sjećam se da se Boban uvijek ljutio na Talijane govoreći da ih treba pobacati u more pa nek plivaju do Italije.”

Ante Pave Boban za vrijeme NDH bio je u Poglavnikovu tjelesnom sdrugu (PTS-u) i Rafaela Bobana na ratištima je sretao više puta. (*Pošto sam rođen u Bobanovoj Dragi nikada nisam čuo za “Antu Pave Boban”. Zato sam pregledao knjigu GRUDSKI ŽRTVOSLOV, drugi svjetski rat i poraće, Grude 2014., priredio Vlado Bogut i Ljubo Leko. Na strani 514 pronašao sam ime Pavo Boban, Zelić, r. 13 lipnja 1921., moj rođak, kuća uz kuću, zidovi naših kuća su se dodirivali, i to bi mogao biti on, jer je bio vojnik Crne Legije NDH i pred Bleiburgom u svibnju 1945. zametnuo mu se svaki trag. Za Antu Pave Boban nikad nisam čuo, pa je vjerojatno zabunom to ime tako stavljeno. Ovo nadodajem poradi iskrenosti naše hrvatske povijesti i naše NDH. Mo. mb.*) Osim ratnih sukoba s Peve se sjećam i drugih pojedinosti:

“Ustaški generali zavidjeli su Rafaelu Boban. Niži činovnici znali su kazati: “Gledaj tog ovjeka, dana škole nema, nepismen je a postao je general. Pa gdje ti ima?” Posebno glasni bili su tek izišli iz vojnih škola koji nisu vidjeli fronte. Međutim, vojnici i činovnici kojima je Rafael zapovijedao vjerovali su mu bez granično. Neki domobranski i ustaški činovnici znali su i za Crnu legiju reći da je sastavljena od priprosnih i primitivnih seljaka, ali, kad bi zagustilo, uvijek je Crna legija žurila intervenirati.

Sje am se kad je Ranko imenovan generalom, s njim su generali postali i Heren i , Moškov i Pe nkar, ali je vojska pozdravila samo Bobanovo unapre enje, a sve ostalo burno komentirala.”

Na primjedbu da ga je partizanska vlast proglasila zlo incem (*odnosi se na Ranka, mo.*) Pave Boban odgovara: (*Po svim izgledima i znacima ovaj “Pave” bi mogao biti nitko drugi nego Ivan, I an Boban, Cokovi a s kojim je pisac ove knjige imao intervju. Pogledajte gore priloženu sliku, to je Ivan, I an Boban, nadimkom Cokovi . Mo. mb.*) “Danas vi ne možete vjerovati koliko je brigu on vodio o ljudima. Kada je bilo gusto i kad bi netko pokazao znake panike micao ga je s položaja. Ako bi u nekom gradu civili radili paniku, zatvarao ih je istog trenutka. Tu nije bilo otpora ni prigovora. Bolje da netko bude zatvoren nego da pogine pet vojnika. Sje am se kad su popisivali partizane u Imotskom da ih odvedu u neki logor. Kad je došao Boban naredio je da ih sve puste, rekavši: “Puštaj ih, to su sve naši ljudi!”

Kako se prema vojnicima ponašao Franceti gotovo isto se ponašao i Boban. Nije dopuštao plja ku tu e imovine, ni partizanske ni etni ke. Najviše su ga poga ale pri e o Franceti evoj smrti. Kad bi ga htjeli uvrijediti pri ali su da je išao kod neke ženske u Slunji da su ga partizani zarobili. Nu, gdje bi hrvatski asnik, zapovjednik Crne legije, dva dana prije Boži a, išao kod neke ženske u Slunji. Jurina žena tad je bila u visokom stupnju trudno e, a Slunji su držali partizani. To je besmislica koju su vjerojatno smislili provokatori pokušavaju i ga ocrniti.”

Što u rodnoj Bobanovoj Dragi znaju o Bobanovoj sudbini nakon svibnja 1945. godine?

“ uo sam da je bio asnik u ameri koj vojsci i da se za ameri ke interese borio u Koreji i da je ondje izgubio ruku. uo sam da je bio i u Kongu”, govori I an Boban, ali odbacuje sve te tvrdnje. u ti, sinko, mene i poslušaj što ti ja kažem. Rafael ranko Boban nije prešao Bleiburg. On se s Vjekoslavmo Maksom Luburi em vratio prema Bjelovaru i od ljeta 1945. vodio je borbe protiv partizana na granici Hrvatske, isto ne Bosne i Srbije. Me utim, nikome se nije javio pa se vjeruje da je negdje stradao, ali partizani nisu znali koga su likvidirali pa to nisu objavili. Ili su možda i znali, ali nisu htjeli da se zna za njegov grob da ne bi postao svetište hrvatskoj mladeži. Tko bi ga znao”, zaklju uje I an. (*S ovim bi se složio. Meni Maks Luburi piše u Pariz 13. III. 1962. godine izme u ostalog; “...Da je Ranko Boban živ, bio bi danas isto izdajnik, kao i skoro svi živi stari zapovjednici, generali, ministri, pukovnici. Tako je i maks postao izdajnik, a bio je Ustaša kada si ti razni vie nici nisu znali ni šta je Ustaša...” Ovo pismo se nalazi u knjigi PISMA VJEKOSLAVA MAKSA LUBURI Ana strani 125. Mo. MB.*)

Mnoštvo je razli itih informacija o mjestu i na inu pogibije Rafaela Bobana. Osim Koreje, spominjan je i Vijetnam, ali i druga bojišta. Neki izvori svjedo ili su da je poginuo u Bleiburškoj šumi, neki pak da se probio izme u Engleza i Amerikanaca i priklju io francuskoj Legiji stranaca.

Posljednje zapisano svjedo enje o njemu je 15. svibnja 1945. godine na Bleiburškom polju. kako je tekao njegov daljnji život nekoliko je ina ica.

Prva: vratio se u Hrvatsku i u borbama protiv partizana poginuo kod Prnjavera u Bosni (izvor Stjepan Crni ki) (*Gdje se nalazi taj izvor Stjepana Crn kog? Trebalo ga je navesti., mo. mb.*)

Druga kaže da je poginuo na Bilogori, ali da KNOJ-evci nisu znali koga su ubili pa je sahranjen zajedno s ostalim križarima (Bobanov krugovalni ar Slavko Kuderna). Tvrdnja Bobanovog krugovalni ara Kudrene, temelji se na iskazima obitelji Fištrovi , prije svih Olivije Fištrovi Sabolovi iz ikaga, da je poginuo u sukobu s KNOJ-em u rujnu 1946. negdje u Podravini i da je sahranjen a da partizani nisu znali koga su likvidirali.

Po tre o j pri i Boban je ranjen u Hrvatskoj 1946., i nekoliko mjeseci lije en u Zagrebu kod sestara dominikanki u zagreba koj bolnici Vrap e. Skriven je pod drugim imenom da ga partizani ne bi otkrili. Preba en je u Austriju gdje je u samostanu živio do 1962. U Austriji je i sahranjen. (*I ja sam tako nešto sli no uo, a gdje je prava i živa istina, teško je za sada re i, mo. mb.*)

Bilo je pokušaja da se navodni grog otkopa i ostaci tijela medicinskom analizom usporede s tijelom rodbine kako bi se utvrdilo je li tu sahranjen. Akciju je, po vlastitom svjedo enju, vodio hrvatski emigrant Stjepan Metzger nastanjen u Santa Barbari, (*Kalifornija, skoro na pol puta izme u San Franciska i Los An elesa, mo. mb.*) navode i da je izvore za takve tvrdnje otkrio u zapisima dr. Krunoslava Draganovi a, koji je i organizirao njegov bijeg iz Zagreba. Uzeti su dijelovi tijela njegove najbliže rodbine (obitelj Mate Bobana) kako bi se, na dva instituta, utvrdilo se je jesu li u rodbinskoj vezi. Ako se pokaže da veza postoji biti e to definitivna potvrda da je Rafael Boban sahranjen u Austriji i njegovi posmrtni ostaci namjeravaju se sahraniti u obiteljsku grobnicu u Grudama, gdje mu je ve rezervirano grobno mjesto. (*Obiteljska grobnica ili grobnice Ranka Bobana nisu u Grudama nego u Gorici. Može biti da je*

Rankov Ranko Mate Boban, prvi predsjednik Herceg-Bosne dok je bio na tom položaju, a Grude mislio naznačiti kao glavni grad Republike Herceg-Bosne, da tu u Grudama i na grudskom groblju napravi Spomen Grobnicu hrvatskom Vitezu generalu Rafaelu Bobanu. Mo. mb.) te informacije saznao sam tijekom 1998. godine što je dijelom odgodilo tiskanje ove knjige. Međutim, nakon dvije godine sklon sam povjerovati da je u tom slučaju više riječ o “obavještajnoj igri” nego o stvarnoj akciji da se utvrdi mjesto sahrane Rafaela Bobana.

Tijekom pisanja knjige primio sam informacije da je Boban još uvijek živ i da boravi na sjeveru Škotske. To, međutim, više graniči sa znanstvenom fantastikom nego s realnošću.

Pripadnik Crne legije Slavko Kuderina tvrdi da je Boban poginuo u Hrvatskoj. Kuderina je rođen u Glogovcu kraj Koprivnice 1927. godine. Otac mu je bio prijeratni ustaški povjerenik. Sam Slavko je kao gimnazijalac postao član ustaške mladeži i pri jednom zborovanju na njih je bačena bomba kojom prigodom je ranjen, od čega i danas nosi dva vidljiva ožiljka.

Kuderina, pozivajući se više na izvore, tvrdi da je general Boban poginuo tijekom 1847. godine blizu Mušane rijeke u Bilogorskom rudniku. Kuderina se poziva na iskaz gospođe Olivija Fištrovića koja je mama bila medicinska sestra u Crnoj legiji. Dolazak na Bleiburg i daljnju sudbinu generala Bobana, Slavko Kuderina ovako opisuje:

– General rafael Vitez Boban je 15. svibnja 1945. godine ušao na Bleiburško polje, nešto iza dva sata poslije podne (Boban je na Bleiburško polje stigao 14. svibnja popodne, nap.a.) Tada je došao i cjelokupni V. Ustaški sdrug. kad je saznao o mogućnosti predaje, pohrlio je postrojbama, I.II.III. i IV. sdrugu koji su zaostajali deset kilometara u pravcu Crnog na Koruškome, kako bi ubrzao njihov dolazak do Bleiburga. To su bile postrojbe koje su velikim dijelom sačinjavali mladići iz Podravine. Veći broj njih bio izmeću 18 i 20 godina. Iako su bili mladi mnogi od njih već su bili prekaljeni borci. Upravo su oni Tolbuhinove Crvenoarmejce pobacali u Dravu ušivenoj bici kod Terezina polja i spriječili dalji prodor Rusa preko Drave i napredovanje prema Zagrebu s ciljem da se domognu Trsta. *(Ja sam radio u Mislinju, Slovenj Gradcu 1957 i 1958. Tu sam upoznao neke Slovence koji su bili u Rupnikovoj gardi i znali su za ime generala Ranka Bobana. Ti Slovenci, poimenice Franc Geršar. 1919., bio je titov prvoborac, izgubio nogu, kao vojni invalid imao je trokolici Fištrović, kako su to oni zvali. Pričao mi je o nekim borbama hrvatske vojske sa partizanima. Više puta me je vodio i pokazivao još uvijek, tada postojeće vojne rovove. Više puta smo išli u Dravograd gdje mi je Franc Geršar pričao o borbama baš tu u Dravogradu i pokazivao mi most kojeg je general preko kojeg je hrvatska vojska prešla na austrijsku stranu, a zatim srušio most. Još se je tada moglo vidjeti ostataka porušenog mosta koji su virili iz vode. To je bilo 1957. i 1958. dakle 12 i 13 godina poslije rata, Mo. Mile Boban.)*

Krugovalni čar generala Bobana bio sam u posljednjih sedam mjeseci. S njim je po za ostale sdrugove krenuo moj zapovjednik, nadporučnik Konje. Kad je oko tri sata podignuta bijela zastava kao znak predaje, dojavio sam to nadporučniku Konji, a ovaj je izvijestio generala Bobana. General Boban tada je izdao zapovijed koja je glasila “Otkrijte”. Bila je to zapravo lozinka koju smo samo mi razumjeli. Znajući je to da se svaki snalazi kako zna i umije, da se izvlačimo i krećemo prema planini Ivančići iznad mjesta Radboj. Bila je to generalova zapovijed prije povlačenja. Ona najmlađa je savjetovao da se vrate kućama vjerujući da im srbokomunisti neće smjeti ništa našao uiniti jer bi ih svijet osudio. Ostale borbe koji su htjeli poći za njim poveo je prema planini Ivančića na koju je stiga za deset dana. S generalom je pošlo oko 2800 njegovih vojnika koji su se tu zadržali do 26. lipnja 1945. godine. Za skrovišta je koristio stare i napuštene rudarske jame.

Moj otac, koji je bio dopukovnik na dužnosti Glavara izvještajnog odjela V. ustaške divizije, zatim Matočević, poručnik Martin Nemeč, domobranski nadsatnik Ivan Vitez Beruta, tabornik Čakovca, njegova 17-godišnja kćer i ja, uspjeli smo proći kroz teški jugokomunistički pakao i naći se na mjestu zbora koji je odredio generala Boban točno 10. lipnja 1945. godine. Nas su, naime, bili zarobili Englezi i obećali nas prevesti u logor Salzburg, ali su nas izručili partizanima u Jasenicama. Jugokomunisti su nas vraćali nazad vlakom. S nama u vagonu bio je i general Pešnikar. Uspjeli smo se spasiti prije svega zahvaljujući kćeri nadsatnika Beruta koja nas je u Krapini spasila sigurne smrti.

Na Ivančiću smo stigli oko 10 sati uvečer. Tu je vojska generala Bobana bila do 28. lipnja. Briga oko prehrane, higijene, ostataka hrane i drugih otpadaka bili su veliki problem, a i jugo-komunisti su nas mogli lako otkriti zbog toga, pa je general, savjetujući se sa starijim časnicima, odlučio na pokret prema logoru na Ivančići, zatim prema Kalniku i konačno na Bilogoru. Kroz to vrijeme vitezu Bobanu pridružilo se još nekoliko bojovnika koji su pobjegli iz marša smrti. Čitava grupa bila je podijeljena u nekoliko

manjih skupina koji su se kretali po različitim putovima kako bi bili manje uočljivi. U to vrijeme, a osobito nakon veših likvidacija srbokomunističkih postrojbi, na tom području bilo je mnogo KNOJ-a i OZNA-e. Mi smo u tom kretanju uništili oko 200 (?) njihovih pripadnika.

Došavši na Bilogoru, u rujnu 1945. godine, general je, iz taktičkih razloga slao svoje grupe prema Papuku, Moslavini, Bosni i Hercegovini, a s njim je ostalo tek 200 odanih mu bojovnika koji su bili raspoređeni u 4 grupe i smješteni u 6 sela. Uspostavljena je veza sa domaćim ljudima koji su prihvatili i pomagali Bobana. (Na koncu, Podravina mu je dala 15 000 bojovnika) Osnovan je pokret ODRA (Osvetnici Dravograda) (*prilažem sliku knjige OSVETNICI BLEIBURGA, koju je napisao Apostol Plemi (ADOLF ANDRIĆ), tiskana dvije godine poslije Bugojanskog ustanka 1974., a koja je pisana u duhu ODRA. mo. mb.*)

na selu s Slavkom Kovač u Koprivnici i u čiteljem Kolakovićem u selu Gola. Uspostavljene su sve stara ustaške veze, a mojim radom i pomoću Ivana Babića, brijača iz Koprivnice, uspjeli smo se snabdijevati svim propusnicama i legitimacijama koje je u tri bolje tiskala komunistička vlast. Okupator ih je tiskao u tiskari Vinka Višickog. S nama je tada bio i Vjekoslav Luburić, (*Te dogodovštine opisuje Slavko Kuderina neposredno Bleiburške Tragedije 1945. godine, a nešto slika no je pisao i Maks Luburić u pismima svojim suradnicima da je Ranko Boban poginuo u borbama na Papuku ili u blizini Papuka 1946. godine. Mo. mb.*) koji je bio teško ranjen pri jednom napadu komunista. Iz samostana asanih sestara prebacili smo ga do jednog napuštenog mlina na Koprivničkoj rijeci, nakon dva mjeseca prebačen je preko Drave u Maršarsku, odakle se, preko Austrije i Francuske, dokopao Španjolske. (*Dinko Šakić, zet Maksa Luburića a je pisao da je Maks Luburić preko Pirineja došao u Španjolsku 18 listopada 1948. Pri izlasku u Španjolskoj redarstvenici su ga uhapsili i stavili u pritvor. Tada je Maks redarstvenicima otkrio svoj pravi identitet. Redarstvo je pozvalo fra. Branka Marića koji je posvjedočio da je to uistinu Vjekoslava Luburića, zvanog Maks. Tada su ga vlasti pustile i od tada pa do smrti 20 travnja 1969. Maks je bio slobodan uvijek. Prilažem poveznicu gdje se mogu pronaći neki podatci. Mo. mb.*)

<https://otporas.com/izvjestaj-smrti-general-a-luburica-drinjanina-pismo-dra-dabe-peranica-mili-boban/>

IZVJEŠTAJ O SMRTI GENERALA LUBURIĆA – DRINJANINA, pismo dra. Dabe Peranića i Mili Bobana. – Otporaš

IZVJEŠTAJ O SMRTI GENERALA LUBURIĆA – DRINJANINA. Ovo je naslov pisma kojeg mi je poslao iz Pariza dr. Miljenko Dabo Peranić. Pismo je poslato s pošte: M.Dabo B.P. 32-06, Paris, France, 16 svibnja 1969. godine, dakle 26 dana poslije pogibije generala Drinjanina, Vjekoslava Maksa Luburića.

otporas.com

Inicijator mnogobrojnih podhvata na području Podravine bila je Kata Fištrović-Sabolovići. Njen suprug Stjepan Fištrović-Sabolovići, vojnik ustaške vojske, bio je poznati zapovjednik Ozlja, a kasnije i Jasterbarskog, nosilac je pet najvećih odlika NDH. Stjepan Fištrović-Sabolovići uspio je sa sinom emigrirati iz Hrvatske. (*Prilažem sliku knjige koju je napisao Stjepan Fištrović Sabolovići HRVATSKA U BURI I OLUJI 1941-1948, tiskana 1974.*)

Po svojoj prilici ju je tiskao Pero Tutavac u Buenos Airesu, jer o piscu knjige Pere piše na stranici 239/240 “Ne mogu mimo i injenicu” – piše jednom zgodom – “kako me u svim teškoćama virno pratila moja žena Kata, rođena Belobrč.” *Mo. mb.*)

Kata Fištrović-Sabolovići s kćerkom je živjela u napuštenom riječnom mlinu. Naime, iz grada je protjerana, nije joj bio dopušten život ni u jednoj kući. Kad je 1947. godine “Alibaba” iz Križevaca izdao grupu križara, OZNA i KNOJ napravili su veliku akciju i sve ih poubijali. Ni “Alibaba” niti srbokomunisti nisu znali da je tu u toj grupi **general Boban** (*ja pomastio, mo. mb.*) i njihova tijela su su ostavili u šumi. Kata Fištrović-Sabolovići i kćer joj Olivija sve mrtve su pokopali u jami napuštenog rudnika. Pokušala je vijest o smrti generala Bobana i njegovih križara poslati u svijet, ali nije znala kako je njena veza Martin Nemeć (*koji je poginuo u Mađarskoj koncem srpnja 1947. Izvor iz knjige Ivan*

Prusac st. 324, mo. mb.) ve pao pod nabojima knojevaca. Vijest o pogibiji Rafaela Viteza Bobana nikad nije stigla u emigraciju.

Kata Fištrovi Sabolovi vješto je izigravala osobu alkoholu i ludilu što joj je omogućilo nesmetano kretanje tim krajem koje je bilo na i kano knojevcima. Živjela je od milostinje, a umrla je istom u istom tom napuštenom mlinu. Njena k i Olivija sahranila ju je pokraj ubijenih križara. Nešto kasnije preko Makedonije i Grčke pobjegla je u Peru, gdje joj je živio brat Branko. Kasnije se nastanila u "ikagu." (*Prilažem sliku u vojni koj odori bojnika Stjepana Fištrovi a-Sabolovi . Na dnu slike piše TUGOMIR. To je bio njegov pseudomin u redovima Hrvatskog Narodnog Otpora, HNO za područje "SUD", što znači i sva Južna Amerika. Mo. MB.*)

Da se Boban vratio u Hrvatsku na nekoliko mjesta zabilježio i književnik Vinko Nikolić u zapisima nastalim godinama neposredno nakon rata. No, u nekoliko razgovora u Zagrebu tijekom 1994. i 1995. govorio mi je da se Boban, u sastavu američke vojske, borio u Koreji. kao američki asnik nekoliko puta je ranjen, a u borbi je izgubio i ruku (izvor Jere Jareb, dr. Juraj Krnjević, prof. Krunoslav Draganović).

Da se Boban, kao američki vojnik, borio u Korejskom ratu, ne navode ni izvori, objavila je i nada Kisić-Kolanović u knjizi "Vojskovođa i politika, Sjećanja Slavka Kvaternika".

injenica je i da su komunističke vlasti vjerovala da je Rafael Boban 1946. bio u Hrvatskoj. O tome svjedoče zapisi sa sastanaka visokih policijskih obavještajaca u Beogradu, ali ni oni nisu znali u kojem dijelu Hrvatske se to nalazi. (*Treba pregledati knjigu "SUĐENJE STEPINCU, LISAKU, ŠALI U I DRUŽINI, USTAŠKO-KRIŽARSKIM ZLOINCIMA I NJIHOVIM POMAGAŠIMA", Zagreb 1946. U toj knjigi se može mnogo šta pronaći o križarima i Bobanu, što je državni tužilac nadbiskupa Stepinca Jakov Blažević sustavno pitao o slušaju Viteza Rafaela Bobana. Uzevši ovo u obzir, moglo bi se reći da je Jakov Blažević skroz imao izvore iz prve ruke, a to je iz OZNA i KNOJ-a da se general Boban nalazi u Hrvatskoj te 1946. godine. Mo. mb.)*

Nakon više godišnje istrage, mnoštvo dokumenata i pisama, nisam uspio pouzdano potvrditi ni jednu od navedenih tvrdnji. Osobno s obzirom na ozbiljnost izvora, sklon sam se prikloniti informacijama prof. Draganovića da je, na traženje američke vojske 1946. završio u Koreji. No, i ta tvrdnja danas je teško dokaziva.

Eto, tako završava svoj opis vrijedni hrvatski pisac ove povijesne knjige JURE I BOBAN, Povijest Crne legije. On je rekao svoje i ja mu se najiskrenije zahvaljujem na trudu otkrivanja istine o "TAJNA BOBANOVA GROBA". Iako sam osobno čuo skoro sve te verzije, osobno sam spreman povjerovati iskazima gospođe Kate Frišković Sabolović da je general Boban poginuo na području Podravine. Nadati se je da će naši hrvatski povjesničari zasukati svoje rukave, pljunuti i dlanove, uzeti pero u ruke i istraživati i tražiti istinu GDJE JE POGINUO I ZAKOPAN HRVATSKI VITEZ I GENERAL NDH Rafael Boban.

Prepisao iz spomenute knjige u Austinu, Texas, dana 30 rujna 2020.

Mile Boban, Otporaš.